

BIJLAGE 1:

OVERIJSSELSE STANDAARD VOOR VERANTWOORD GEBRUIK MAAISEL IN DE LANDBOUW Maart 2022

De hieronder beschreven werkwijze is tot stand gekomen in overleg met verschillende partners in het veld, zoals gemeenten, waterschappen, provincie, omgevingsdiensten en natuurlijk agrariërs, vertegenwoordigd door Agrarische Natuur Vereniging De Ommer Marke. In de werkwijze is een balans gevonden tussen praktisch uitvoerbaar en verantwoorde toepassing van maaisel voor bodemverbetering in de landbouw.

De Provincie Overijssel, als bevoegd gezag, heeft geconcludeerd dat de beschreven werkwijze past binnen de Vrijstellingsregeling Plantenresten. Daardoor kunnen partijen in Overijssel, conform de beschreven werkwijze, maaisel inzetten als bodemverbeteraar op agrarische percelen.

Aanvullende informatie is te vinden in de toelichting.

Voor een eenvoudige verantwoording en vastlegging van het gebruik van de 'Overijsselse Standaard' zijn onderstaande documenten ontwikkeld. Deze ingevulde documenten moeten bij de Omgevingsdienst aangeleverd worden. Deze documenten zijn:

- meldingsformulier voor tussenopslag ;
- een checklist toepassen 'Overijsselse Standaard' voor de leverancier,

1. RICHTLIJNEN VOOR DE PRODUCENT VAN MAAISEL

De producent van maaisel is verantwoordelijk voor het leveren van 'schoon en onverdacht' maaisel. De maaiplanning en maai-werkplan is gericht om maaisel met deze kwaliteit te oogsten en om die vervolgens zo snel mogelijk als past bij 'goed landbouwgebruik, te leveren aan een agrarisch bedrijf, voor gebruik op de bij hem in gebruik zijnde grond.

De producent van het maaisel doet dit door:

- 1.1 Werkkaarten te gebruiken die per oogstbare eenheid, inzicht geven waar 'schoon en onverdacht' maaisel te oogsten is. Alleen dit maaisel komt in aanmerking om gebruikt te worden om de bodem te verbeteren.

Aan deze eenheden, worden de volgende eisen gesteld:

- 1.1.1 Volgens de bodemkwaliteitskaart, aangevuld met kennis en ervaring over de lokale situatie, komen er geen schadelijke chemische verontreinigingen voor.
- 1.1.2 Bij riool-overstorten wordt minimaal 500 meter afstand aangehouden.
- 1.1.3 Er komen geen voor de bodem ongewenste exoten, ongewenste kruiden en ziekteverwekkers voor, zoals gebleken is uit gebiedskennis en dit is, in ieder geval voor de verplichtte soorten, vastgelegd op kaarten.
- 1.1.4 Geen gedeelten of locaties waar altijd of regelmatig veel zwerfafval voorkomt, of verwacht kan worden, zoals gebleken is uit gebiedskennis.
- 1.1.5 Er wordt aantoonbare inzet gepleegd om zwerfafval, op de eerste plaats voor het maaien uit, maar in ieder geval voor het opbrengen op het land, te verwijderen.

De kwaliteit van het maaisel (en daarmee het effect van de gevolgde werkwijze) wordt getest door steekproeven uit te voeren. Analysefrequentie en de te onderzoeken parameters zijn afgestemd op de risico's bij gebruik van maaisel in landbouwbodems. Bij twijfel over de geschiktheid van de locatie, of gebleken mindere kwaliteit van het geleverde maaisel, wordt gericht aanvullend onderzoek gedaan. Als gevolg hiervan worden de werkkaarten zo nodig bijgewerkt.

1.2 Bij het oogsten zet de leverancier zich in voor de biodiversiteit in de productiestrook.

1.3 De leverancier van het geoogste maaisel zorgt voor levering passend binnen de Vrijstellingsregeling Plantenresten. Dit doet hij door:

- 1.3.1 Rechtstreeks bij het oogsten te (laten) leveren op een perceel (onder andere via de ontvangstplicht),
- 1.3.2 Door na oogsten het maaisel binnen twee weken te (laten) brengen naar een nabijgelegen (max. 5 km) perceel of bedrijf,
- 1.3.3 Vervoer naar een tijdelijk depot van de leverancier (maximale afstand vanaf oogstplek 5 km) voor tussentijdse opslag van wege een logistieke noodzaak of wanneer bovenstaande leveringen niet passen bij 'goed landbouwkundig gebruik'. Hier vandaan wordt het maaisel zo snel mogelijk naar het perceel/het bedrijf van de gebruiker vervoerd (maximale afstand tot de oogstplek 5 km).

Binnen 5 km van de oogstplek, is voor het vervoer van het maaisel geen VIHB-certificaat nodig.

1.4 Tussentijdse opslag door de leverancier op een eigen perceel, langer dan 2 weken en korter dan ½ jaar is toegestaan, met in achtneming van de volgende eisen:

- 1.4.1 Opslag bedraagt maximaal 600 m³ per locatie.
- 1.4.2 Opslag ligt minimaal 5 meter uit de insteek van oppervlaktewater.
- 1.4.3 Aanbrengen van een absorberende onderlaag van minimaal 15 cm wanneer het droge stof gehalte lager is dan 25%.
- 1.4.4 Ter voorkoming van geuroverlast kan een biologisch, in de landbouw toegestaan middel, toegevoegd worden (zorgplicht-activiteitenbesluit).
- 1.4.5 Hopen maaisel hoeven niet afgedekt te worden met een luchtdoorlatend weefsel omdat maaisel weinig nutriënten bevat en regenwater er eerder afspoelt als indringt.

Bij langere opslag worden er zwaardere eisen vanuit het Activiteitenbesluit Milieubeheer aan de opslag gesteld en is een omgevingsvergunning, onderdeel milieu, noodzakelijk.

1.5 De leverancier informeert de Omgevingsdienst over het winnen en leveren van 'schoon en onverdacht' maaisel volgens de 'Overijsselse Standaard' door middel van de 'checklist' die hiervoor op de site van de Omgevingsdienst beschikbaar is of via een eigen projectplan waarin de punten van de checklist verwerkt zijn.

2. RICHTLIJNEN VOOR DE ONTVANGENDE AGRARIER

De agrariër is verantwoordelijk voor de toepassing van het geleverde maaisel om de bodem te verbeteren op zijn bedrijf, volgens de regelgeving en passend bij 'goed landbouwgebruik'.

Dit doet hij door:

- 2.1 Het afnemen van een hoeveelheid maaisel bij een leverancier die werkt volgens bovenstaande richtlijnen en die passend is bij het door hem in gebruik zijnde aantal hectaren voor verspreiding, overeenkomstig goed landbouwgebruik, met een maximum van 600 m³ per opslaglocatie.
- 2.2 maaisel dat niet direct en overeenkomstig goed landbouwgebruik kan worden gebruikt, wordt tussentijds opgeslagen:
  - 4.2.1 Op een perceel van het bedrijf (kopakker) rekening houdend met een afstand van 5 meter tot de insteek van een oppervlakte water, of
  - 4.2.2 Op een kuilplaat binnen de inrichting.De voorwaarden hiervoor zijn zoals beschreven bij punt 1.4 ; tussenopslag voor leveranciers.
- 2.3 Iedere locatie met opslag, zowel op het perceel als binnen de inrichting , wordt gemeld bij de regionale Omgevings Dienst of bij de gemeente, wanneer die daartoe besloten heeft.
- 2.4 Het maaisel wordt op grond dat in gebruik is bij het bedrijf opgebracht, conform de vrijstellingsregeling plantenresten (en dus binnen de 5 km van de oogstplaats) en met in achtneming van goed landbouwkundig gebruik en zorgplicht .

3. ALGEMEEN

- 3.1 De tijd tussen oogsten en in de bodem toepassen bedraagt maximaal 1 jaar.
- 3.2 Gemeenten nemen in hun bestemmingsplannen op dat opslag van maaisel op percelen is toegestaan.
- 3.3 Wanneer ondanks de inspanningen van de leverancier alsnog veel zwerfafval of ongewenste kruiden in het maaisel worden aangetroffen, kan een partij bij levering geweigerd worden.
- 3.4 Bij vaststelling van veel zwerfafval en/of ongewenste kruiden na levering neemt de agrariër contact op met de leverancier, waarna zij een oplossing overeenkomen waarbij de vastgestelde verontreiniging zoveel mogelijk verwijderd wordt. De leverancier past wanneer nodig, het werkplan aan.